

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 41.884.056
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії

Кононенко Юрій Сергійович

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))

1987 року народження, громадянин

України

(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))

освіта вища: закінчив у 2010 році

Національної юридичної академії

(найменування закладу вищої освіти)

України імені Ярослава Мудрого

за спеціальністю (спеціальностями)

«Правознавство»

(за дипломом)

працює начальником

1 відділу 4 управління досудового
розслідування Головного слідчого управління
СБ України, м.Київ

(посада)

(місце основної роботи, підпорядкування, місто)

виконав акредитовану освітньо-наукову програму

Право

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом

Одеського державного

(повне найменування закладу)

університету внутрішніх справ від «01» квітня 2024 року № 136, у складі:

вищої освіти (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

Голови разової
спеціалізованої
вченої ради -

Олег Шкута

доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри
професійних та спеціальних дисциплін Херсонського
факультету Одеського державного університету
внутрішніх справ

Рецензентів -

Ганна Мудрецька

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
кримінального процесу та криміналістики Одеського
державного університету внутрішніх справ

Дмитро Лісніченко

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
кримінального процесу та криміналістики Одеського
державного університету внутрішніх справ

Офіційних опонентів -

Дмитро Цехан

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри
криміналістики, детективної та оперативно-розшукової
діяльності НУ «Одеська юридична академія»

Вікторія Рогальська

кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри
кримінального процесу та стратегічних розслідувань
ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів
Національної поліції Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «19» червня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня
доктора філософії з галузі знань

08 Право

(галузь знань)

Кононенко Юрію Сергійовичу

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Основи методики розслідування
державної зради»

(назва дисертації)

за спеціальністю (спеціальностями)

081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку
галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка
здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано в Одеському державному університеті внутрішніх справ

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник Микола Янковий кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри кримінального процесу та
криміналістики Одеського державного університету
внутрішніх справ

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 08 Право.

Здобувач має 7 наукових публікацій за темою дисертації, які містять обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків. з них: 3 статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України, 2 статті у закордонному юридичному виданні, 2 тези доповідей на науково-практичних конференціях.

1. Кононенко Ю.С. Тактичні особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій при розслідуванні державної зради. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2023. №4 (82). С. 234 – 240.

2. Кононенко Ю.С. Форми та напрями взаємодії під час розслідування державної зради. *Право та державне управління*. 2023. №4. С. 302 – 309.

3. Yeskov S., Zaiets O., Kononenko Yu. Strategic analysis of information in ensuring economic security of European Union countries. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2021. № 4. Р. 81-87.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Цехан Дмитро Миколайович доктор юридичних наук, професор.

Позитивно та високо оцінюючи проведене дисертантом дослідження, необхідно звернути увагу на наявність окремих положень, що можуть бути предметом для дискусії під час публічного захисту дисертації, серед яких:

по-перше, ґрунтовно проаналізувавши організаційно-тактичні особливості проведення допиту підозрюваного у вчиненні державної зради, на нашу думку, робота значно виграла б у випадку формулювання автором структури предмета допиту такої категорії осіб у залежності від обставин вчиненого кримінального правопорушення;

по-друге, зважаючи на те, що у кримінальних провадженнях цієї категорії доволі часто особі заочно повідомляється про підозру, оскільки вона перебуває на тимчасово окупованих територія тощо, автору слушно було б розглянути особливості організації розшуку таких осіб з метою встановлення їх місцеперебування та подальшого затримання;

по-третє, погоджуючись загалом із виокремленою автором структурою криміналістичної характеристики, на нашу думку, під час її аналізу слушно було б також звернути увагу й на особливості мотиву та мети такої злочинної діяльності, адже вказані елементи доволі часто суттєво впливають як на загальну стратегію розслідування, так і на організаційно-тактичні особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій;

по-четверте, у роботі автор виокремлює як самостійний спосіб вчинення такого злочину «вчинення державної зради у формі шпигунства». У контексті цього, потребує додаткового пояснення розмежування вчинення державної зради у формі шпигунства та злочину відповідальність за який передбачена ст.114 КК України.

Викладені зауваження мають дискусійний характер і суттєво не впливають на високу оцінку дисертації як актуального, якісного, послідовного завершеного наукового дослідження, у якому вирішено окрему наукову проблему.

Рогальська Вікторія Вікторівна кандидат юридичних наук, доцент.

Загалом, позитивно оцінюючи зміст дисертації Кононенка Ю.С. та наголошуючи на її відповідності вимогам до робіт, які подані на здобуття ступеня доктора філософії, вбачаємо за доцільне висловити особисту думку щодо окремих її положень та висновків, які можуть слугувати підґрунтям для дискусії під час захисту роботи, або ж є такими, що потребують додаткової аргументації:

1) окремі наукові положення, що винесені на захист потребують конкретизації. Так, наприклад, на думку опонента, потребує наступне уточнення

положення, що розміщено в рубриці «уперше»: «на підставі узагальнення слідчо-судової практики здійснено типізацію способів державної зради та встановлено типові наслідки досліджуваного злочину». Необхідність аргументувати основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше є обов'язковим, відповідно до вимог до оформлення дисертацій, затверджених Наказом Міністерства освіти та науки України № 40 від 12.01.2017 року (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019);

2) в 3 розділі дисертації, Кононенко Ю.С., дослідив процесуальний порядок та особливості проведення лише окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Поза увагою дисертанта залишилися інші процесуальні дії та заходи забезпечення кримінального провадження, які також активно застосовуються під час розслідування державної зради, що підтверджується і результатами опитування (Додаток А);

3) серед емпіричної бази дисертаційного дослідження не вбачається вивчення результатів опитування представників суддівського корпусу та сторони захисту щодо проблем правозастосування, які виникають під час розслідування державної зради, а також можливих шляхів їх вирішення, що повною мірою не дає змогу оцінити ступінь обґрунтованості висновків та пропозицій дисертанта, зокрема стосовно сформульованих змін та доповнень до КПК України. Окрім цього, на думку опонента, робота значно б виграла у плані практичної складової, якщо б дисертант більш докладно дослідив релевантну практику ЄСПЛ та позитивний зарубіжний досвід більшої кількості держав щодо розслідування зазначеного виду злочину. Такий аналіз, на думку опонента, значно б посилив актуальність, достовірність та своєчасність проведеного дослідження.

4) на думку опонента в 3 розділі дисертації було б бажано дослідити доцільність та ефективність під час розслідування державної зради проведення допитів за методикою «процесуальне інтерв'ю», яка наразі активно впроваджується в діяльність національних органів досудового розслідування.

Висловленні зауваження не зменшують цінність виконаної роботи, не носять принципового характеру, не впливають на загальне позитивне враження від виконаного дослідження та сформульованих автором пропозицій.

Мудрецька Ганна Володимирівна кандидат юридичних наук, доцент.

Позитивна оцінка дисертаційного дослідження Кононенка Ю.С. у цілому та її окремих положень зокрема не виключає можливості та необхідності висловити певні застереження і зауваження щодо позицій, які потребують критичної оцінки, є спірними або потребують додаткової аргументації та дають можливість вступити у дискусію з автором:

1. Характеризуючи наукову новизну одержаних результатів, здобувач цілком обґрунтовано відзначає, що в дисертації було вперше розроблено криміналістичну характеристику державної зради, зокрема, розкрито зміст таких її елементів, як предмет злочинного посягання, спосіб учинення злочину, обстановка та слідова картина, особа злочинця, мотив та мета вчинення злочину. Проте у наступному пункті новизни знову заявлено, що в дисертаційному дослідженні вперше здійснено типізацію способів державної зради та встановлено типові наслідки досліджуваного злочину. Видається, що в даному випадку має місце повторення окремої частки попереднього пункту, адже спосіб злочину є одним із головних елементів його криміналістичної характеристики, отже входить до її складу і навряд чи потребує виокремлення у визначенні наукової новизни результатів дослідження

2. Певна дискусійність спостерігається в позиції автора щодо структури та змісту криміналістичної характеристики державної зради. Так, у підрозділі 1.1. до її структури віднесена слідова картина (стор. 31,33). Водночас далі, аналізуючи окремі елементи криміналістичної характеристики зазначеного злочину, здобувач розкриває зміст типових способів і слідів готування вчинення та приховування злочину (підрозділ 1.3). Тому потребує додаткового пояснення точка зору дисертанта щодо розуміння і співвідношення понять «слідова картина» та «типові сліди злочину» як елементів криміналістичної характеристики.

3. У підрозділі 3.1. «Тактичні особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій при розслідуванні державної зради» дисертантом досить докладно досліджено питання щодо тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій, зокрема, огляду, допиту, обшуку, спрямованість та послідовність яких залежать від форми вчинення державної зради, змісту наявної інформації про подію та предмет злочину. На наш погляд доцільно було б звернутись не лише до розгляду ізольованих слідчих (розшукових) дій, а й прослідкувати можливість використання тактичних операцій та запропонувати типові тактичні операції щодо розслідування державної зради (наприклад, операції «Документ», «Встановлення злочинців» тощо) 8

4. Поза увагою здобувача залишилось планування розслідування державної зради. Водночас наявність рекомендацій з планування досудового розслідування вказаного виду злочинів на даному етапі сприяло б формулюванню більш повних положень відповідної окремої криміналістичної методики.

Висловлені зауваження стосуються переважно спірних, дискусійних проблем. Вони не впливають на загальну позитивну оцінку роботи Кононенка Ю.С., яка є самостійним завершеним комплексним дослідженням актуальної теми, має науково-теоретичне і практичне значення, містить наукові

положення, що є новим вирішенням конкретного наукового завдання та сприяють здійсненню комплексного вивчення теоретико-правових та праксеологічних проблем методики розслідування державної зради, розроблено науково обґрунтовані рекомендації та пропозиції, спрямовані на удосконалення основ методики розслідування державної зради.

Лісніченко Дмитро Вікторович кандидат юридичних наук, доцент.

Віддаючи належне кропіткій та високоякісній роботі дисертанта, високо оцінюючи рівень дослідження, його актуальність та новітність підходів до дослідження обраної проблематики, варто звернути увагу на окремі недоліки, а також положення та висновки, які мають дискусійний характер чи вимагають додаткового обґрунтування під час захисту.

1. Досліджуючи питання методики розслідування державної зради дисертант вказує на непоодинокі випадки вчинення даного виду злочину громадянами, які знаходяться на непідконтрольній території. В той же час дисертант в своєму дослідженні не приділив уваги такому інституту як спеціальне досудове розслідування, який широко застосовується в кримінальних правопорушеннях даної категорії. Дослідження щодо застосування інституту спеціального досудового розслідування в кримінальних провадженнях по факту державної зради, на наш погляд надало б дисертації більш цілісної праці.

2. В підрозділі 2.3, автор досліджує питання взаємодії органів досудового розслідування з іншими суб'єктами, приділяючи значну увагу взаємодії з оперативними підрозділами та іншими правоохоронними органами. В той же час на нашу думку дещо недостатньо розкрито питання взаємодії з органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями та волонтерами.

3. В підрозділі 3.1 автор зазначає що перевагою OSINT – розвідки є те що її використання не вимагає додаткових фінансових витрат. Таке твердження не зовсім відповідає дійсності, оскільки OSINT – розвідка передбачає не тільки пошук а й в подальшому аналіз віднайденної інформації. За для отримання якісних результатів, використовуються відповідне обладнання та програмне забезпечення. Тому на наш погляд твердження що OSINT – розвідка не потребує фінансування не зовсім відповідає дійсності.

Разом з тим, наведені зауваження та пропозиції у жодному разі не впливають на загальне позитивне враження від роботи, здебільшого носять дискусійний характер і мають бути предметом для публічної дискусії та обговорення під час захисту.

Шкута Олег Олегович доктор юридичних наук, професор – без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 41.884.056 присуджує

Юрію Кононенку

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Олег ШКУТА

(власне ім'я та прізвище)